

ΠΡΟΤΡΟΠΕΣ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ ΣΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΚΟΣΜΟ

Είδαμε ότι τα γεγονότα τρέχουν με ξέφρενη ταχύτητα προς το κακό. Ρωτάει ο κόσμος τους πνευματικούς του, και κάθε πνευματικό άνθρωπο που βρίσκει:

Τί πρέπει να κάνουμε εμείς;

Η γνώση κατ' αρχάς, αν και αποτελεί και αυτή μεγάλη δύναμη, εν τούτοις δεν έπεται ότι μας οδηγεί αυτομάτως προς το καλό. Σίγουρα όλα τα παραπάνω, για τα κινήματα με μαύρο προσανατολισμό στην εποχή μας, σημαίνουν συναγερμό για όλους τους πιστούς.

Όμως αυτό που μπορούν να κάνουν οι άνθρωποι από μόνοι τους είναι πολύ μικρό. Ίσως μάλιστα σε ορισμένες περιπτώσεις δημιουργούν προβλήματα στους συνανθρώπους τους σαν περενέργειες του ότι είμαστε δυστυχώς, αν και Χριστιανοί, πολύ εμπαθείς.

Μπορεί να δημιουργηθούν πχ. αδικαιολόγητες φοβίες και μάλιστα από την αδιάκριτη και λεπτομερειακή ενασχόληση στα σχέδια των σκοτεινών δυνάμεων (στα βαθέα του Σατανά κατά την έκφραση της Αποκαλύψεως), να αντιδρούμε όταν μετέχομε σε συζητήσεις ή αντιπαραθέσεις με αθέους με τόσο μεγάλη εμπάθεια που να μεταδίδομε στους άλλους αρνητικά συναισθήματα όπως νευρικότητα, θυμό κλπ.

Οι γέροντες λοιπόν, ήθελαν οι Χριστιανοί να μην βγαίνουν στον πόλεμο χωρίς την πανοπλία που τους προσφέρει ο Χριστός, και μάλιστα δωρεάν, μέσα από τα Μυστήρια της Εκκλησίας Του. Ήθελαν επίσης η σχέση μας με την εκκλησία και το Χριστό να είναι διάπυρη, διότι έτσι εκτός από τον καθαρισμό από τα αμαρτήματα (που γίνεται εύκολα μέσα από τα Μυστήρια) θα κερδίζαμε και τον καθαρισμό των παθών!

Και οπωσδήποτε ο κάθε Χριστιανός πρέπει έστω και στοιχειωδώς να γνωρίζει τι είναι πάθη και πως αντιμετωπίζονται με τη χάρη του Θεού. Ελαφρυμένοι από τα πάθη μπορούμε να πράττομε πολύ σωστότερα στα προσωπικά μας θέματα, αλλά και στα κοινά. Ας δούμε πρώτα πως βλέπει τα πράγματα ο **γ. Πορφύριος** :

...“Χωρίς τον Χριστό είναι αδύνατο να διορθώσομε τον εαυτό μας, δεν θα μπορέσομε ν' αποδεσμευθούμε απ' τα πάθη. Μόνοι μας δεν μπορούμε να γίνομε καλοί. «Χωρίς έμού ου δύνασθε ποιείν ουδέν». Όσο κι αν προσπαθήσομε, τίποτα δεν θα επιτύχομε. Ένα πρέπει να κάνομε, να στραφούμε σ' Εκείνον καί να Τον αγαπήσομε «εξ όλης της ψυχής». Η αγάπη στον Χριστό, μόνο αυτή, είναι ή καλύτερη θεραπεία των παθών...” (γ. Πορφυρίου βίος και λόγιο σελ. 290)

...“Δεν γίνεσθε άγιοι κυνηγώντας το κακό. Αφήστε το κακό. Να κοιτάζετε προς τον Χριστό κι Αυτός θα σας σώσει. Αντί να στέκεσθε έξω απ' την πόρτα και να διώχνετε τον εχθρό, περιφρονήστε τον. Έρχεται από δω το κακό; Δοθείτε με τρόπο απαλό από εκεί. Δηλαδή έρχεται να σας προσβάλει το κακό, εσείς δώστε την εσωτερική σας δύναμη στο καλό, στον Χριστό. Παρακαλέστε: «Κύριε Ιησού Χριστέ, ελέησόν με». Ξέρει Εκείνος πως να σας ελεήσει, με τί τρόπο. Κι όταν γεμίζετε απ' το καλό, δεν στρέφεσθε πια προς το κακό. Γίνεσθε μόνοι σας, με την χάρη του Θεού, καλοί. Που να βρει τόπο τότε το κακό; Εξαφανίζεται"!... (γ. Πορφυρίου βίος και λόγιο σελ. 291)

...“Συμβαίνει πολλές φορές να αισθάνεται κανείς υπερβολική στενοχώρια για την κατάσταση του κόσμου. Να υποφέρει πού βλέπει ότι το θέλημα του Θεού δεν γίνεται σήμερα απ' τους ανθρώπους ή κι απ' τον ίδιο. Να πονάει με τον πόνο το σωματικό και τον ψυχικό των άλλων. Ή ευαισθησία αυτή είναι ένα δώρο του Θεού. Στις γυναίκες τη συναντάμε συχνότερα. Οι ψυχές πού έχουν αυτή τη λεπτότητα είναι ιδιαίτερα δεκτικές στα μηνύματα και στη θέληση του Θεού. Αυτές οι ευαίσθητες ψυχές έχουν τη δυνατότητα να προχωρήσουν πολύ στην εν Χριστώ ζωή, διότι αγαπάνε τον Θεό και δεν θέλουν να Τον λυπήσουν. Διατρέχουν, όμως, έναν κίνδυνο. Αν δεν δώσουν στον

Χριστό με εμπιστοσύνη τη ζωή τους, είναι δυνατόν το πονηρό πνεύμα να εκμεταλλευθεί τη λεπτότητα τους και να τις οδηγήσει σε λύπη και σε απελπισία"... (γ. Πορφυρίου βίος και λόγοι σελ. 309)

... "Η διάθεση ν' αγαπήσουμε τον Θεό έχει μέσα της και κάποιον πόνο. Όταν θέλουμε να ζήσουμε πνευματικά, πονάμε, διότι πρέπει να κόβουμε κάθε δεσμό που μας ενώνει με την ύλη. Όταν, όμως, θέλουμε να ικανοποιήσουμε τον εαυτό μας ή τους άλλους, αυτό που δίνουμε είναι μία αγάπη, μία ενέργεια. Είναι μία δύναμη της ψυχής μας, που μέρος το «ξοδεύουμε» κι εκεί. Θέλει προσοχή, τι τάξη και σειρά θα βάλομε στη ζωή μας, για ποιόν θα γίνει το «έξοδο».

Η θλίψη, η κατά Θεόν, έχει μέσα της χαρά. Προχωρεί κανείς εμπρός εξαιτίας της. Δεν αφήνει μέσα του την κατάθλιψη, που φθείρει την ψυχή. Όταν υπάρχει ταπείνωση, δεν υπάρχει κατάθλιψη. Ο εγωιστής στενοχωριέται πολύ με το καθετί. Ο ταπεινός είναι ελεύθερος και ανεξάρτητος απ' όλους κι απ' όλα. Αυτό γίνεται μόνο με την ένωση με τον Χριστό"... (γ. Πορφυρίου βίος και λόγοι σελ. 312)

... "Πολλοί άνθρωποι, και μάλιστα χριστιανοί, δεν δέχονται καθόλου την ύπαρξη του δαίμονα. Το δαιμόνιο, όμως, δεν μπορείς να το αρνηθείς. Είμαι πεισμένος ότι υπάρχει διάβολος και λέω μάλιστα ότι, αν βγάλομε απ' το Ευαγγέλιο την πίστη στην ύπαρξη του διαβόλου, τι γίνεται; Πάει το Ευαγγέλιο. Γιατί «εις τούτο ήλθεν ό Υιός του Θεού, ίνα λύση τα έργα του διαβόλου». Στην Αγία Γραφή, επίσης, λέγει: «Και τα δαιμόνια πιστεύουσι καί φρίσσουσι». Καί αλλού: «...ίνα δια του θανάτου κατάργηση τον το κράτος έχοντα του θανάτου, τούτ' έστι τον διάβολον». Αυτά τα χωρία τι φανερώνουν; Δεν ομιλούν για την κατάργηση του διαβόλου απ' τον ίδιο τον Χριστό; Δεν μπορούμε ν' αγνοήσαμε την ύπαρξη του διαβόλου, του οποίου τα έργα ήλθε να καταργήσει ό Χριστός.

Εγώ όμως σας λέγω, αντί ν' ασχολείσθε με τον διάβολο και τις πονηρίες του, αντί ν' ασχολείσθε με τα πάθη, να στραφείτε στην αγάπη του Χριστού"... (γ. Πορφυρίου βίος και λόγοι σελ. 313)

... "Τί είπαμε; Δεν είπαμε ότι ό διάβολος είναι πολυμήχανος; Οι μηχανισμοί του διαβόλου είναι πονηροί. **Τρόμος!** Γι' αυτό πρέπει κι εμείς να φτιάχνομε ευσεβείς μηχανισμούς αμύνης, χωρίς πονηρία, για να καταστρέψομε τη δύναμη των δικών του παγίδων. Κάτι τέτοιο δεν λέγει ο Απόστολος Παύλος στους Εφεσίους; «Ότι ουκ εστί ημίν η πάλη προς αίμα και σάρκα, αλλά προς τας αρχάς, προς τας εξουσίας, προς τους κοσμοκράτορας του σκότους του αιώνος τούτου, προς τα πνευματικά της πονηρίας εν τοις επουρανίοις· δια τούτο αναλάβετε την πανοπλίαν του Θεού, ίνα δυνηθήτε αντιστήναι εν τη ημέρα τη πονηρά και άπαντα κατεργασάμενοι στήναι».

Όταν ντυθούμε την πανοπλία του Θεού, τα πάντα θα κατορθώσουμε, και μάλιστα πολύ εύκολα. Είναι εύκολα όλα, όταν μπορούμε στη θεία χάρι. Τότε είμαστε πιο ελεύθεροι, πιο δυνατοί. Μας προστατεύει ή θεία χάρις. Αν αγωνισθούμε, ερωτευθούμε τον Χριστό, τότε αποκτούμε τη θεία χάρι. Οπλισμένοι με τη θεία χάρι, δεν διατρέχομε κίνδυνο κι ο διάβολος μας βλέπει καί φεύγει"... (γ. Πορφυρίου βίος και λόγοι σελ. 314-5)

... "Κάποτε ένας παπάς είχε πάει σε μία ομιλία με μορφωμένους· τον είχε πάρει μαζί του ένας εξαδέλφος του. Ο ομιλητής είπε πολλά πάνω σ' ένα θέμα μαρξιστικό. Οι ακροατές του ενθουσιάσθηκαν και τον χειροκρότησαν στο τέλος. Αλλά, όπως ήταν ακόμη πάνω στην έδρα, είδε τον παπά και είπε:

-Έχομε κι έναν παπά στην ομιλία μας. Αν μπορεί, να μας έλεγε το θέμα από θρησκευτικής καί φιλοσοφικής πλευράς.

Το είπε ειρωνικά νομίζοντας ότι θα τον ταπεινώσει και θα εξευτελίσει την Εκκλησία. Ο παπάς σηκώθηκε και είπε:

- Τι να σου πω εγώ, παιδί μου, δεν ξέρω, αλλά έχω ακούσει ο τάδε σοφός λέει έτσι κι έτσι στην τάδε σελίδα, ο τάδε λέει έτσι κι έτσι στην τάδε σελίδα, ο τάδε λέει έτσι κι έτσι στην τάδε σελίδα, ο τάδε... κ.λπ., κ.λπ. Ο Μωυσής λέει έτσι κι έτσι στην τάδε σελίδα, ο Ησαΐας, ο Δαβίδ, ο Χριστός. Συνέχισε λέγοντας αυτό το χωρίο από τον Απόστολο Παύλο: «...που σοφός; που γραμματεύς; που συζητητής του αιώνος τούτου; ουχί εμώρανεν ο Θεός την σοφίαν του κόσμου τούτου;... τα μωρά του κόσμου εξελέξατο ο Θεός, ίνα τους σοφούς καταισχύνη... όπως μη καυχήσθαι πάσα σαρξ ενώπιον

του Θεού»¹⁵. Έκλεισε το στόμα ο «σοφός», ο ομιλητής. Το σπουδαίο είναι ότι ο παπάς τα είπε με πραότητα και χωρίς εγωισμό. Ήταν δεσπότης του Πατριαρχείου. Όταν τελείωσε, είπε:

- Εγώ δεν ξέρω τίποτα. Εσείς κρίνετε ποιο είναι το σωστό.

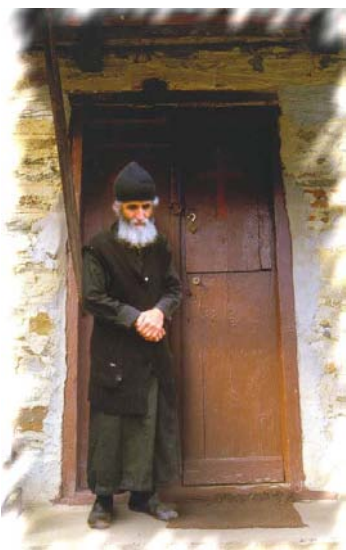
Είπε στο τέλος ό ομιλητής ντροπιασμένος:

- Πολύ καλά μας τα είπε ο παπάς! Τ' αναίρεσε όλα τα δικά μου.

Είναι σπουδαίο πράγμα ή κατάρτιση, όταν συνδυάζεται με την πραότητα, την καλοσύνη και την αγάπη. Αυτά ισχύουν για όλες τις περιπτώσεις. Να μιλάτε, όταν έχετε σχετική κατάρτιση στο θέμα. Αν δεν έχετε, να μιλάτε με το παράδειγμά σας.

Στις συζητήσεις λίγα λόγια για τη θρησκεία και θα νικήσετε. Αφήστε εκείνον πού έχει άλλη γνώμη να ξεσπάσει, να πει, να πει... Να αισθανθεί ότι έχει να κάνει μ' έναν ήρεμο άνθρωπο. Να επιδράσετε με την καλοσύνη σας και την προσευχή σας, κι έπειτα του μιλάτε λίγο. Δεν κάνετε τίποτα, αν τα πείτε έντονα, αν του πείτε, παραδείγματος χάριν, «είπες ψέμα!». Και τι θα βγει; Είστε «ως πρόβατα εν μέσω λύκων» ... (γ. Πορφυρίου βίος και λόγοι σελ. 395-6)

Από τον γέροντα Παΐσιο τον Αγιορείτη:

Αγαπούσε την Πατρίδα και έλεγε: **«Καί η Πατρίδα είναι μια μεγάλη οικογένεια»**. Δεν επεδίωκε το εθνικό μεγαλείο, την δόξα και την ισχύ με την κοσμική έννοια, αλλά την ειρήνη, την πνευματική άνοδο και την ηθική ζωή των πολιτών, για να μας βοηθάει και ο Θεός. Ούτε επιζητούσε την ασφάλεια για να απολαμβάνουν οι άνθρωποι τις ανέσεις τους.

Σε κάποιον Έλληνα θερμό πατριώτη πού ζούσε στην Αμερική και προσπαθούσε να προβάλλη την Ελλάδα, συνέστησε **ν' αγωνισθή για να αγιάση καί ύστερα να προβάλλη σωστά και πνευματικά και την Ελλάδα**.

Όπως οι Προφήτες του Ισραήλ συμμετείχαν στην ζωή του έθνους ενεργά με τον τρόπο τους, προσεύχονταν, θρηνούσαν, έλεγχαν βασιλείς, κήρυτταν μετάνοια και προφήτευαν για τα επερχόμενα δεινά, το ίδιο και ο Γέροντας δεν ήταν αδιάφορος και απαθής στα θέματα της Πατρίδος. Ο προφήτης (Ησαΐας) δεν ήταν εθνικιστής που έλεγε: **«Δια Σιών ου σιωπήσομαι»**. Το ίδιο και η στάση του Γέροντα ήταν καθαρά πνευματική.

Ενώ ζούσε εκτός κόσμου, αγωνίσθηκε όσο λίγοι για το καλό της Πατρίδος. Αξιοθαύμαστη ήταν ή δραστηριότητα και η προσφορά του στα εξωτερικά εθνικά θέματα μας. Μιλούσε εναντίον των ανθελληνικών ρευμάτων, των πλαστογράφων της ιστορικής αληθείας, και κυρίως εναντίον των αδίκων εδαφικών διεκδικήσεων σε βάρος της Ελλάδος, των Σκοπιανών, «Πανσλαυϊστών», Αλβανών, Τούρκων κ.α. Έλεγε: **«Ο ένας θέλει την Θεσσαλονίκη, ο άλλος θέλει να φθάση μέχρι την Λάρισα, ο άλλος θέλει το Αιγαίο. Μα τέλος πάντων δεν υπήρχε ποτέ Ελλάδα;»**.

Επεσήμαινε τους εθνικούς κινδύνους, πριν ακόμη φανούν. Βοήθησε πολλούς να δουν ξεκάθαρα τις ξένες προπαγάνδες σε βάρος της Πατρίδος, και όσοι είχαν θέσεις και ευαισθησία έλαβαν τα ανάλογα μέτρα.

Σχετικά με το Μακεδονικό, αναφέρει ανώτατος αξιωματικός: «Εγώ ήμουν μέσα στα πράγματα και δεν είχα πάρει είδηση. Ο Γέροντας μου άνοιξε τα μάτια. Στην αρχή παραξενευόμουν και έλεγα: "Τι είναι αυτά πού λέγει ο Γέροντας και από πού τα ξέρει"; Έπειτα κατάλαβα. Ο Γέροντας ήδη από το 1977, όταν πήγε στην Αυστραλία, ανέφερε το «Μακεδονικό»...

...Ο άγιος Αρσένιος (ο Καπαδόκης) έλεγε πριν από την Ανταλλαγή: **"Την Πατρίδα μας θα την χάσουμε, αλλά πάλι θα την βρούμε"**.

Ρωτήθηκε ό Γέροντας, **πότε θα ελευθερωθεί η Κύπρος**, και απάντησε: «Η Κύπρος θα ελευθερωθεί, όταν μετανοήσουν οι Κύπριοι. Να κάνετε πνευματικές βάσεις για να διώξουν τις βάσεις

των Τούρκων, των Άγγλων και των Αμερικανών». Έβλεπε δηλαδή το Κυπριακό ως πνευματικό θέμα, όχι ως εθνικό ή πολιτικό, και ότι η λύση του θα προέλθει από την μετάνοια του λαού και την προσευχή.

Βλέποντας τον από Ανατολάς κίνδυνο για την Θράκη, μετέβη στην Κομοτηνή για να στηρίξει εκχριστιανισθέντες Μουσουλμάνους. Ήθελε να παραμείνη μαζί τους για ένα διάστημα για να βοηθήσει.

Στα θέματα της Πατρίδος δεν ήθελε οι Χριστιανοί να είναι αδιάφοροι. Πολύ λυπόταν που έβλεπε πνευματικούς ανθρώπους να επιζητούν να βουλευθούν οι ίδιοι και να μην ενδιαφέρονται για την Πατρίδα. Ο καημός του και η απορία του ήταν πώς οι υπεύθυνοι δεν αντιλαμβάνονται που οδηγούμαστε. Ο ίδιος από παλαιά διέβλεπε την σημερινή κατάσταση και ανησυχούσε, αλλά δεν διέσπειρε τις ανησυχίες του στον κόσμο. Έλεγε: «Από το κακό πού επικρατεί σήμερα θα βγει μεγάλο καλό».

Λυπόταν για την πνευματική κατάπτωση των πολιτών. Μιλούσε αυστηρά γι' αυτούς πού ψήφιζαν αντιχριστιανικούς νόμους. Λυπήθηκε για την αλλαγή της γλώσσας και είπε: «**Η επόμενη γενεά θα φέρει Γερμανούς να μας μάθουν την γλώσσα μας, και τα παιδιά μας θα μας φτύνουν**». Έγραφε σε επιστολή του: «**Αυτοί που κατέργησαν τα Αρχαία πάλι θα τα ξαναφέρουν**».

Δημοσίευσε ένα σύντομο κείμενο υποστηρίζοντας τον αγνότατο πατριώτη και ευλαβέστατο ήρωα Μακρυγιάννη από τις εναντίον του άδικες και ψευδείς κατηγορίες. Πέρα από την αποκατάσταση της αληθείας, υπήρχε τότε, όπως και σήμερα, επιτακτική ανάγκη προβολής ενός ιδανικού προτύπου προς μίμηση για τους πολιτικούς ηγέτες, αλλά και για υποβοήθηση του λαού να αποκτήσει ορθά πολιτικά κριτήρια στην επιλογή των κυβερνητών του Έθνους μας.

Κάποιος Πρωθυπουργός, του οποίου κατέκρινε δημοσίως ενέργειες επιζήμιες για το Έθνος και την Εκκλησία, ζήτησε να τον συνάντηση στην Σουρωτή. Ο Γέροντας απάντησε: «Ας έρθη, θα του τα ψάλω και μπροστά του». Είχε το ψυχικό σθένος αυτός ο πτωχός καλυβίτης να υψώνει την φωνή του άφοβα μπροστά στους ισχυρούς της ημέρας.

Όταν κάποιος πρόεδρος της Δημοκρατίας επισκέφθηκε το Άγιον Όρος, ο Γέροντας συνέστησε στα μοναστήρια να μην τον δεχθούν, γιατί είχε υπογράψει τον νόμο περί των αμβλώσεων.

Από Υπουργό πού θέλησε να βοηθήσει γνωστό του Μοναστήρι δεν δέχθηκε τίποτε, γιατί ανήκε σε κόμμα πού είχε υπογράψει αντιχριστιανικούς νόμους.

Ο Γέροντας ήταν άνθρωπος της ειρήνης και της ενότητας. Δεν ανήκε σε κανένα κόμμα. Ήταν υπεράνω κομμάτων. Απέρριπτε άθεα πολιτικά κόμματα και πολιτικούς πού είχαν σχέση με την Μασωνία, για την αθεΐα τους και την πολεμική τους προς την Εκκλησία... (από το βιβλίο ο βίος του γέροντος Παισίου του Αγιορείτου, ιερομ. Ισαάκ)

Είπεν ο αββάς Μακάριος: «Εάν επιπλήττοντας κάποιον, αισθανθείς μέσα σου να κινείται οργή, ικανοποιείς δικό σου πάθος και δεν σε υποχρεώνει κανείς να χάσεις τον εαυτό σου, για να σώσεις άλλους» (από το μέγα Γεροντικό)

Είπε ο Αββάς Αντώνιος ότι θα έλθει καιρός που οι άνθρωποι θα γίνουν **μανιακοί** (θα αποκτήσουν μανίες διάφορες) και όταν δουν κάποιο λογικό θα ξεσηκωθούν εναντίον του λέγοντας, εσύ είσαι μανιακός, γιατί δεν είσαι σαν και εμάς! (από το Γεροντικό)

Προσέξτε τα παιδιά και μην τα εμποδίζετε από την Βασιλεία των Ουρανών: «ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· ἄφετε τὰ παιδιά καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἐλθεῖν πρὸς με· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν». – **Ματθ. ιθ14**. Και «ὃς δ' ἂν σκανδαλίση ἓνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ, συμφέρει αὐτῷ ἵνα κρεμασθῆ μύλος ὄνικος εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ καταποντισθῆ ἐν τῷ πελάγῃ τῆς θαλάσσης». – **Ματθ. ιη 6**.

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ ΤΟΥ ΓΕΡΟΝΤΟΣ ΠΑΪΣΙΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΡΕΙΤΟΥ:

Από τό βιβλίό «**Τέσσερεις ὤρες μέ τόν γέροντα Παΐσιο¹**»:

Παρά τά φαινόμενα καί τήν ἀναξίότητα τῶν μοναχῶν καί κληρικῶν, ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἀκένωτη πηγὴ θαυμάτων. Παίρνει νερό καί τό κάνει Ἁγίασμα - παίρνει ψωμί καί κρασί καί τό κάνει Θεία Εὐχαριστία - παίρνει τόν ἄνθρωπο χῶμα καί τόν κάνει Θεό! Αὐτά τά θαύματα πολλοί δέν τά βλέπουν. Γιατί, ἂν τά ἔβλεπαν, δέν θά περιφρονοῦσαν ἢ μισοῦσαν τήν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ἀλλά θά τήν ἀγαποῦσαν, θά τήν τιμοῦσαν καί δέν θά μιλοῦσαν γι' αὐτήν μέ περιφρόνηση, ὅπως μιλοῦν.

+ + +

«Ὅποιος σκύβει ταπεινά καί δέχεται τά χτυπήματα ἀπό τοὺς ἄλλους, διώχνει τά δικά του ἐξογκώματα, ὁμορφαίνει πνευματικά σάν Ἄγγελος καί ἔτσι χωράει ἀπὸ τήν στενὴ πύλη τοῦ Παραδείσου... Στόν οὐρανό δέν ἀνεβαίνει κανεὶς μέ τό κοσμικό ἀνέβασμα ἀλλά μέ τό πνευματικό κατέβασμα. Ὅποιος βαδίζει χαμηλά, βαδίζει πάντα μέ σιγουριά καί ποτέ δέν πέφτει...».

+ + +

«Ἐάν θέλης νά βοηθήσης τήν Ἐκκλησία διόρθωσε τόν ἑαυτό σου, καί ἀμέσως διορθώνεται ἓνα κομματάκι τῆς Ἐκκλησίας. Ἐάν φυσικά αὐτό τό ἔκαναν ὅλοι, ἡ Ἐκκλησία θά ἦταν διορθωμένη».

+ + +

Νά ἐλέγχετε τίς σκέψεις σας, νά συγκρατεῖτε τά λόγια σας, νά κυριαρχεῖτε στά πάθη σας, νά κάνετε ἔργα πού ἀντέχουν στό φῶς τῆς ἡμέρας.

+ + +

Ἄν στήν Ἐκκλησία δέν λειτουργεῖ σωστά ἡ Σύνοδος, ἢ στά Μοναστήρια ἢ Σύναξη, τότε, ἐνῶ μιλοῦμε γιά ὀρθόδοξο πνεῦμα, ἔχουμε παπικό! Τό ὀρθόδοξο πνεῦμα εἶναι νά λέη καί νά καταχωρεῖ ὁ καθένας τή γνώμη του, ὄχι νά μὴ μιλάη, γιατί φοβᾶται, ἢ νά κολακεύη, γιά νά τά ἔχη καλά μέ τόν ἀρχιεπίσκοπο ἢ μέ τόν ἡγούμενο!

(ΜΕ ΠΟΝΟ ΚΑΙ ΑΓΑΠΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΑΝΘΡΩΠΟ)²

¹ Σειρά «Σύγχρονες πατερικές μορφές», συγγραφέας Τάσος Μιχαλάς.

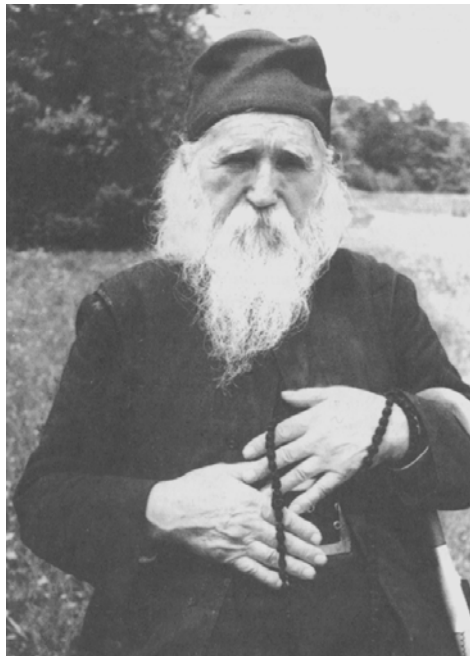
² Σουρωτή Θεσσαλονίκης - 1998, σελ. 330.

Από τον μεγάλο Ρουμάνο γέροντα Κλεόπα Ηλίε¹:

(10/4/1912 - 2/12/1998)

1. ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

Στους προσερχομένους στις Ακολουθίες της εκκλησίας έλεγε: «Εδώ κάνουμε μεγάλες Ακολουθίες, αλλά εάν ο άνθρωπος δεν κάνει τίποτα, εκπληρώνεται αυτό που λέγει η Αγία Γραφή: «Όταν ο ένας προσεύχεται και ο άλλος δεν προσεύχεται, ο ένας κτίζει και ο άλλος γκρεμίζει! Λοιπόν, αυτή την συμβουλή σας δίνω: **«Μετά την πρωινή προσευχή να διαβάζετε τον Ακάθιστο Ύμνο της Θεοτόκου, με το καντήλι της ή το κεριά αναμμένο. Και θα ιδείτε ότι η Θεοτόκος θα είναι στην ζωή σας πρόθυμος βοηθός»**. (σελ. 155)

Σ' αυτούς που του έλεγαν ότι είναι κυριευμένοι από τα πάθη της ακολασίας, συχνά τους έλεγε ο Γέροντας: «Θάνατος, θάνατος, θάνατος! Φέρετρο, φτυάρι, χώμα, κασμάς. Ο Μέγας Βασίλειος μας λέγει: «Εάν θα ιδείς την πιο ωραία γυναίκα του κόσμου, φέρε τότε τον νου σου στο μνήμα της, λίγες ημέρες μετά το θάνατο της. Τόση βρώμικη μυρωδιά και σαπίλα με υγρά θα εξέρχονται από το σώμα της, ώστε όλα τα αποχωρητήρια του κόσμου δεν θα μυρίζουν τόσο πολύ». Ιδού τι επιθυμείτε να απολαύσετε. (σελ. 156)

Για τις γυναίκες που του έλεγαν ότι έχουν κακούς άνδρες, ο π. Κλεόπας τις συμβούλευε να μη κάνουν εκτρώσεις, αλλά να προσεύχονται γι' αυτούς: «Δεν το λέγω εγώ, αλλά ο Απόστολος Παύλος: Με ποιο τρόπο εσύ, γυναίκα, θα σώσεις τον άνδρα σου; Δεν γνωρίζεις ότι αγιάζεται ο άπιστος άνδρας μέσω της πιστής γυναίκός του και το αντίθετο»; Και τους άνδρες ομοίως τους συμβούλευε, και πολλοί εχάιροντο βλέποντας θαύματα στα σπίτια τους. (σελ. 157)

Πολλοί Χριστιανοί σήμερα φοβούνται τους μάγους και τα μαγικά που κάνουν. Σ' αυτούς ο π. Κλεόπας συμβούλευε: **«Μη φοβείσθε τους μάγους! Να φοβείσθε μόνο τον Θεό και μη Τον στενοχωράτε με τις αμαρτίες σας**. Διότι τα μαγικά δεν μπορούν να κάνουν κάτι κακό! Αφού εξομολογηθείτε, νηστεύσετε και κάνετε και το Άγιο Ευχέλαιο, μη φοβείσθε πλέον. (σελ. 157)

Τους προσερχομένους ασθενείς, τους έγραφε στο τετράδιο ονομάτων για μνημόνευση και τους έλεγε: **«Η μεγαλύτερη Ακολουθία για τους ασθενείς είναι το Άγιο Ευχέλαιο. Αλλά δεν ωφελεί, εάν ο άνθρωπος δεν είναι εξομολογημένος**. Συνεπώς πρώτα θα εξομολογηθείτε όλα τα αμαρτήματα σας και ύστερα θα κάνετε και το Ευχέλαιο με τρεις ιερείς το λιγότερο, αν είναι δυνατόν». (σελ. 157)

Έλεγε ακόμη ο π. Κλεόπας: **«Να μην κάνεις κανένα έργο, χωρίς να το σφραγίζεις με τον Τίμιο Σταυρό!** Όταν αναχωρείς για ταξίδι, όταν αρχίζεις το έργο σου, όταν πηγαίνεις να διδάξεις στο σχολείο σου, όταν είσαι μόνος σου ή και με άλλους μαζί, σφράγισε με τον παντοδύναμο Σταυρό το μέτωπο σου, το σώμα σου, την καρδιά σου, τα χείλη σου, τα μάτια σου, τα αυτιά σου και όλα τα μέλη σου να τα σφραγίζεις με το σημείο της νίκης του Χριστού επί του Άδου. Και τότε μη φοβάσαι από τα μαγικά ή τα ξόρκια και τους μάγους. Διότι όλα αυτά λύνονται από την δύναμη του Σταυρού, όπως το κεριά λιώνει μπροστά στην φλόγα της φωτιάς και όπως φεύγει η σκόνη στον άνεμο!» (σελ. 169)

¹ «Η Ζωή και οι αγώνες του Γέροντος Κλεόπα, Ρουμάνου Ησυχαστού καί Διδασκάλου». Αρχιμ. Ιωαννικίου Μπαλάν, έκδοση «ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΚΥΨΕΛΗ».

2. ΠΡΟΦΗΤΕΙΕΣ

Άλλη φορά συνήντησε ο Γέροντας (Κλεόπας) στο δάσος έναν άγιο Ερημίτη και τον ερώτησε:

- **Λέγε μου, πάτερ, πότε θα έλθη το τέλος του κόσμου;**

Και ο όσιος Ησυχαστής στενάζοντας του είπε:

- **Γνωρίζεις πότε θα ελθη το τέλος του κόσμου;**

Όταν δεν θα υπάρχει δρόμος από την μια γειτονιά στην άλλη! Δηλαδή, όταν θα έκλειψη η αγάπη μεταξύ των ανθρώπων. (σελ. 165)

Όταν προ ολίγων ετών οι άνθρωποι ήσαν ταραγμένοι ότι ο Αντίχριστος έρχεται, ότι θα έλθουν πόλεμοι και άλλα παρόμοια ο π. Κλεόπας τους έλεγε με δυνατή φωνή: **«Ο Πατήρ είναι στο τιμόνι!»** Πάρτε και διαβάστε τους στίχους 10 -11 του ψαλμού 32: **«Κύριος διασκεδάζει βουλές εθνών, αθετεί δε λογισμούς λαών και αθετεί βουλές αρχόντων, η δε βουλή του Κυρίου εις τον αιώνα μένει, λογισμοί της καρδιάς αυτού εις γενεάν και γενεάν».** Κατόπιν τους ενεθάρρυνε λέγοντας:

«Μη ταραζέσθε και μη φοβείσθε, διότι δεν θα γίνει, όπως θέλουν αυτοί. Ότι θέλουν αυτοί ας κάνουν! Εσείς να μη φοβείσθε. Προσεύχεσθε και κάνετε το σημείο του Σταυρού με πίστη και θα φύγουν οι δαίμονες!» (σελ. 169)

...Μία φορά κάποια γυναίκα ερώτησε τον Γέροντα: «Πάτερ, πώς ξέρετε κάθε τι πού θα συμβή; Και ο Γέροντας της απήντησε σύντομα: **«Η προσευχή σε ανεβάζει σε βαθμίδες γνώσεως. Όσο περισσότερο προσεύχεσαι, τόσο περισσότερα γνωρίζεις και ακόμη καλλίτερα είναι. Μη φοβάσαι ποτέ κανέναν και για κανένα πράγμα. Μόνο προσεύχου! Ο Θεός και η Μητέρα του σε βλέπουν και σε ακούνε!».** (σελ. 184)

Άλλοτε έλεγε ο π. Κλεόπας: **«Μάθετε να νηστεύετε διότι θα έλθει καιρός, που θα τρώτε μια πατάτα την εβδομάδα!».** (σελ. 181)

Ένας πατήρ ερώτησε τον Γέροντα: «Τι θα γίνει Γέροντα, μετά την αναχώρησή σου προς τον Κύριο; Και εκείνος απήντησε: **«Θα έλθουν δυνατότερα κρύα και σκληρές παγωνιές».** (σελ. 184) -Εδώ εννοεί βέβαια το πνευματικό κρύο, από την ενασχόληση όλων με τα γήινα, την έλλειψη ενδιαφέροντος για τα πνευματικά, και την μεγαλύτερη υποδούλωση στα πάθη.-ΛΜΔ.

Λίγο πριν αναχωρήσει από τα επίγεια ο π. Κλεόπας, τον επισκέφθηκαν δύο γυναίκες από την Κοινότητα Ποϊάνα Τεΐου και πήραν την ευλογία του. Κατόπιν του εξήτησαν πνευματικό λόγο και εκείνος τους είπε: **«Εγώ πηγαίνω στον Κύριο τώρα, αλλά εσείς να περιμένετε δύσκολους καιρούς!».** (σελ. 184)

Από τον στάρετς **Σεραφεΐμ της Βύριτσα** (1866-1949):
«...Η υπερηφάνεια και το μίσος μπορούν να νικηθούν μόνο με τις αντίθετες αυτών αρετές, την ταπεινοφροσύνη και την αγάπη, οι οποίες προσελκύουν την παντοδύναμη χάρη του Θεού...».

Ο γέροντας για την γεμάτη αυτοθυσία αγάπη του προς όλους είχε μετάσχει πολλών θείων θεωριών και αρπαγών: Έλεγε χαρακτηριστικά: «...**Εκεί είναι πολύ ωραία. Αχ, να ξέρατε μόνο τι ωραία πού είναι εκεί...**». Προσπαθούσε αλλά δεν κατάφερνε να κρυφτεί, η χάρη του Θεού τον «πρόδιδε», όπως δείχνει και το επόμενο περιστατικό.

Στο σπίτι του π. Σεραφεΐμ εργαζόταν η Άννα Λογγύνοβα. Ήταν πολύ καλός και συμπνευτικός άνθρωπος. Σε γνωστούς της εμπιστεύτηκε το έξης θαυμαστό γεγονός: «Στο σπίτι είχαμε λάμπες με κηροζίνη και έκανα πάντα έναν έλεγχο, ώστε να σιγουρευτώ ότι τη νύχτα οι λάμπες θα είναι σβηστές. Κάποτε είδα από το κελλί του γέροντα να βγαίνει φως. Η πόρτα του κελλιού του ήταν μισάνοιχτη. Με κομμένη την αναπνοή πλησίασα σιγά σιγά την πόρτα και κοίταξα μέσα στο κελλί του. Έμεινα έκπληκτη. **Από το πρόσωπο του γέροντα έβγαινε εκτυφλωτικό φως.** Έκανα ένα βήμα πίσω για να μη χάσω την όρασή μου. Ο π. Σεραφεΐμ είχε μεταμορφωθεί. **Πόσο νέο, πόσο όμορφο τον είδα εκείνη τη φορά!** Φοβήθηκα να κοιτάξω για δεύτερη φορά στο κελλί και πήγα στο δωμάτιο μου πατώντας στα νύχια των ποδιών, ενώ από τη μισάνοιχτη πόρτα εξακολουθούσε να βγαίνει αυτό το εκθαμβωτικό φως! Ο γέροντας τις νύχτες σχεδόν πάντα προσευχόταν, μερικές φορές μέχρι το πρωί. Σαν να είναι τώρα βλέπω μπροστά μου αυτή τη θαυμαστή εικόνα, μέσα στην απόλυτη σιωπή, μέσα στο σκοτάδι της νύχτας να λάμπει, λαμπρότερη από τον ίδιο τον ήλιο η μεταμορφωμένη, αγγελική μορφή... Κάπως έτσι θα έλαμπε τότε και το πρόσωπο του οσίου Σεραφεΐμ του Σάρωφ όταν μιλούσε με τον Νικόλαο Μοτοβίλωφ...».

Πολλοί άνθρωποι, οι οποίοι έμπαιναν για πρώτη φορά στο κελλί του, έπεφταν αυθόρμητα στα γόνατα και τα μάτια τους μούσκευαν από τα δάκρυα. Δεν μπορούσαν να μείνουν αδιάφοροι από την πνευματική ακτινοβολία του. Ομολογούσαν ότι από τον παππούλη έβγαινε ένα υπερκόσμιο φως. Όλοι τους επαναλάμβαναν τα ίδια λόγια: **«Ο γέροντας άστραφτε ολόκληρος... είχαμε την αίσθηση ότι από τη γωνία οπού κείται ο γέροντας βγαίνει φως!»**... Γράφει ο π. **Ιουστίνος Πόποβιτς**: «Η αγιότης εκδηλούται πάντοτε ως φως... Εις την Μεταμόρφωσιν του Σωτήρος Χριστού, μας παρέχεται ο τύπος της μεταμορφώσεως εκάστου εξ ημών δια της αγιότητος εις φως. Μεταμορφωθέντες δια της αγιότητος οι άγιοι, ακτινοβολούν πάντοτε το κεχαριτωμένον φως, το οποίον κάποτε κατά την δωρεάν του Θεού ημπορεί να λάμψη από αυτούς ως ήλιος. Τούτο συμβαίνει πολύ συχνά εις τους αγίους ασκητάς... Αυτή η λάμψις του κεχαριτωμένου φωτός παρίσταται εις τας ιεράς εικόνας των αγίων με ένα φωτοστέφανον. **Το χαρακτηριστικόν γνώρισμα της προσωπικότητας του αγίου είναι το ότι ακτινοβολεί το φως της αιωνίου αληθείας και δικαιοσύνης και αγιότητος και ωραιότητος**».

Συμβούλευε ο γέροντας: «Με όλη σας την καρδιά αγαπήστε τον Κύριο μας Ιησού Χριστό... **Στους δύσκολους καιρούς θα υπάρχει τρόπος κάποιος να σωθεί: Εκείνος που θα ασκηθεί στην ευχή του Ιησού** (την αδιάλειπτη επίκληση “Κύριε Ιησού Χριστέ -Υιέ του Θεού- ελέησόν με”, ως και το “Υπεραγία Θεοτόκε σώσον με” -ΛΜΔ), **ανερχόμενος πνευματικά από τη συχνή επίκληση του ονόματος του Υιού του Θεού με την αδιάλειπτη προσευχή, αυτός και θα σωθεί**».

Στους ανθρώπους που είχαν δυσκολίες και προβλήματα στις διαπροσωπικές σχέσεις τους κι ένιωθαν μίσος ή πικρία προς τους εχθρούς τους, έλεγε: **«Θα πρέπει να προσευχόμαστε πάντα για τους εχθρούς μας.** Ας μας συκοφαντούν οι άλλοι, ας λένε άσχημα λόγια για μας. Εμείς να συγχωρούμε και να προσπαθούμε να τα κάνουμε όλα καλά... Πάντα να ευχαριστούμε τον Κύριο για όλα, ακόμη και για τις δοκιμασίες και τις θλίψεις». Σ' όσους είχαν αδικήσει κάποιον, τόνιζε και πάλι την ανάγκη της προσευχής:

«Να προσευχόμαστε για όσους με οποιονδήποτε τρόπο αδικήσαμε. Τουλάχιστον μια φορά στη ζωή μας, πρέπει ν' ανάψουμε ένα κερί για όσους προσβάλαμε, απατήσαμε, κλέψαμε ή χρωστούσαμε και δεν επιστρέψαμε τα χρέη μας».

Σε πολλά από τα πνευματικά του παιδιά συμβούλευε να επαναλαμβάνουν όσο μπορούν συχνότερα την **προσευχή του οσίου Εφραίμ: «Κύριε και Δέσποτα της ζωής μου πνεύμα αργίας, περιεργείας, φιλαρχίας και αργολογίας μη μοι δός· πνεύμα δε σωφροσύνης, ταπεινοφροσύνης, υπομονής και αγάπης χάρισέ μοι τω σω δούλω. Ναι, Κύριε βασιλεύ, δώρησέ μοι του οράν τα εμά πταίσματα και μη κατακρίνειν τον αδελφόν μου ότι ευλογητός ει (είσαι) εις τους αιώνας. Αμήν»**. Έλεγε επεξηγώντας αυτή τη θαυμάσια προσευχή: «Μέσα σ' αυτή την προσευχή εμπεριέχεται όλη η ουσία της Ορθοδοξίας, όλο το Ευαγγέλιο. Με αυτή την προσευχή επιζητούμε από τον Κύριο τη βοήθειά Του για να αποκτήσουμε όλα τα γνωρίσματα του καινούργιου ανθρώπου».

Για το μέρος της προσευχής, που αναφέρεται στην κατάκριση, έλεγε: «Η κατάκριση είναι μία από τις μεγαλύτερες αρρώστιες της εποχής μας. **Μόνον τους εαυτούς μας έχουμε το δικαίωμα να κρίνουμε**. Ακόμη και όταν μοιραζόμαστε τις σκέψεις μας για κάποιον άνθρωπο, ήδη τον κατακρίνουμε». Ακόμη πιο αυστηρός ήταν στο θέμα της ιεροκατηγορίας. **«Δεν μας επιτρέπεται να κρίνουμε τον κλήρο**. Οι προσωπικές αδυναμίες δεν μπορούν να στερήσουν τη χάρη της χειροτονίας. Την ώρα που τελούνται τα μυστήρια ο ιερέας δεν είναι παρά ένα εργαλείο στα χέρια του Θεού. Όλα τα μυστήρια τα τελεί άορατα ο ίδιος ο Χριστός. Όσο αμαρτωλός κι αν είναι ο ιερέας, ακόμη κι αν πρόκειται να καεί στη φωτιά της κόλασης, μόνο μέσω αυτού μπορούμε να λάβουμε την άφεση των δικών μας αμαρτιών».

Πολλούς επισκέπτες τους συμβούλευε επίμονα, να μην πιστεύουν σε οράματα, όνειρα, φωνές κλπ. «Μόνον οι άγιοι, με τη βοήθεια της χάρης του Θεού, είναι σε θέση να διακρίνουν τους αγγέλους από τους δαίμονες. Οι δαίμονες μετασχηματίζονται σε αγγέλους φωτός, κατά το λόγο του αποστόλου Παύλου, **λένε πολλές φορές κάποιες αλήθειες μόνο και μόνο για να γοητεύσουν κι έτσι να καταστρέψουν τους απείρους**, ελαφρόμυαλους και περιέργους. Οι σαρκικοί αμαρτωλοί άνθρωποι δεν είναι άξιοι να δουν τους αγγέλους και τους αγίους. Είναι πιο πιθανό να έχουν επικοινωνία με τα έκπτωτα σκοτεινά πνεύματα και αυτή η επικοινωνία γίνεται αιτία καταστροφής τους. Ας προσευχόμαστε να μας απαλλάξει ο Κύριος από τους πειρασμούς του πονηρού».

Ο σάρετς θυμόταν πάντοτε τα λόγια του αποστόλου Παύλου: «Ούκ εστιν ημίν η πάλη προς αίμα και σάρκα, αλλά προς τας αρχάς, προς τας εξουσίας, προς τους κοσμοκράτορας του σκότους του αιώνος τούτου, προς τα πνευματικά της πονηρίας εν τοις επουρανίοις». Σ' αυτή την πάλη τα υλικά μέσα δεν βοηθούν. **Τα βασικά όπλα για τον άορατο αυτό πόλεμο είναι η υπομονή, η πραότητα, η μετάνοια, η προσευχή, η αγάπη**. Έλεγε ο γέροντας: **«Όλο το κακό πρέπει να καλύπτεται από την καλοσύνη και την αγάπη**, να δεχόμαστε με υπομονή και πραότητα τους πειρασμούς που μας στέλνει η θεία Πρόνοια. **Απαντώντας στο κακό με το κακό δεν κάνουμε τίποτε άλλο από το να συμβάλλουμε στον πολλαπλασιασμό του στο σύμπαν...»**

...Την εποχή που έζησε ο γέροντας, οι ποιμένες της Εκκλησίας είχαν διωχτεί και εξαφανιστεί. Οι άνθρωποι δεν έβρισκαν εύκολα ιερέα για να βαπτίσει τα παιδιά τους, να τελέσει τα μυστήρια. Και πάλι ο γέροντας τόνιζε την ανάγκη της προσευχής: «Ο Κύριος έχει τη δύναμη να αναδείξει τους εργάτες του αν εμείς το ζητήσουμε. Γι' αυτό ας προσευχόμαστε και ας τον παρακαλούμε και τότε ακόμη και από τις πέτρες θα αναδείξει τους εκλεκτούς του». Η έλλειψη ποιμένων, η απαγόρευση κάθε μορφής κατήχησης, κηρύγματος, βιβλίων πνευματικών κλπ, και από την άλλη πλευρά η συνεχής συστηματική αθεϊστική προπαγάνδα, ήταν επόμενο να επιδράσουν άσχημα σ' όλο το ρωσικό πληθυσμό και ειδικά στη νεολαία. Γενιές ολόκληρες μεγάλωσαν χωρίς Θεό, μακριά από την Εκκλησία. Η κατάσταση αυτή έθλιβε βαθύτατα τον σάρετς Σεραφείμ. Αγαπούσε πολύ τα παιδιά και τους νέους και προσευχόταν θερμά. Όταν τον επισκέπτονταν παιδιά και νέοι χαιρόταν ιδιαίτερα. Και παρόλο που η κατάσταση της νεολαίας ήταν το δίχως άλλο τραγική, δεν μεμψιμοιρούσε και δεν στεκόταν αυστηρός κριτής και ελεγκτής των νεανικών παραπτωμάτων.

«... Η ευλογημένη Ρωσία κατέχει τον ανεκτίμητο θησαυρό: την ορθόδοξη πίστη. Στη Δύση που φαίνεται να ακμάζει, σκοπός όλων είναι η επίγεια ευημερία... Η Αγία Ρωσία ζούσε πάντα με το όραμα του Ουρανού, έψαχνε πάντα πάνω απ' όλα για τη βασιλεία του Θεού και την αλήθεια Του και ήταν σε ζωντανή επαφή με τον Ουρανό... **Ο αληθινός διαφωτισμός είναι ο διαφωτισμός της ψυχής με το φως της Ορθοδοξίας**».

(Ο σάρετς Σεραφείμ της Βύριτσα, έκδοση Β' «ΑΚΡΙΤΑΣ»)

Ρωτήθηκε ο γέροντας **Σωφρόνιος του Έσσεξ** πότε θα γίνει η 2^α Παρουσία, και απήντησε:

Όταν ο κόσμος διαστραφεί τόσο, που τα νέα παιδιά που θα γεννιούνται δεν θα μπορούν να γνωρίσουν τον (αληθινό) Θεό, τότε θα έρθει το τέλος.

γ. Ιωσήφ ο Σπηλαιώτης

γ. Σωφρόνιος

οι γέροντες Εφραίμ ο Κατουνακιώτης αριστερά, και Εφραίμ ο Φιλοθεΐτης δεξιά, πνευματικά τέκνα του γ. Ιωσήφ του Σπηλαιώτου

Λέγει ομοίως και ο Άγιος Εφραίμ ο Σύρος:

...Μετά τη συμπλήρωση (του αριθμού) των Αγίων, επειδή δεν πρόκειται να υπάρξει άλλος Άγιος, η ανθρωπότης ως μη χρήσιμος στον Θεό θα φθάσει στο τέλος της. Διότι λέγει και ο Παύλος, ότι δεν ενεργεί άδικα ο Θεός, όταν επιφέρει κατά των ανθρώπων την οργήν Αυτού. (...Μετὰ τὸ πλήρωμα τῶν Ἁγίων, ὡς μηκέτι ἐσομένου Ἁγίου, ἡ ἀνθρωπότης ὡς ἀχρήσιμος Θεῷ συντελεσθήσεται. Λέγει γὰρ καὶ ὁ Παῦλος, ὅτι οὐκ ἄδικος ὁ Θεός, ὁ ἐπιφέρων κατὰ τῶν ἀνθρώπων τὴν ὀργὴν αὐτοῦ. –TLG 4138 076)

Ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος θέλει να μελετάμε τους καιρούς και χρόνους των προφητειών, των εκπληρωθέντων και των αναμενόντων την επαλήθευσή τους. Δια των εκπληρωθέντων προφητειών, αποδεικνύομε στους απίστους (ειδωλολάτρες και Ιουδαίους) την αλήθειαν της πιστεώς μας, και μάλιστα ότι οι ιδικές μας διδασκαλίες είναι αρχαιότερες των εθνικών, ενώ δια της μελέτης των μη εκπληρωθέντων εισέτι προφητειών προφυλασσόμεθα από το να πέσουμε οι ίδιοι σε ολέθρια σφάλματα, όπως έπαθαν οι Ιουδαίοι που δεν δέχθηκαν τον Χριστό, αν και υπήρχαν προφητείες για το πότε θα έλθει, και αντ' Αυτού αναμένουν και θα δεχθούν τον Αντίχριστο!:

«Έντεϋθεν (εκ της μελέτης των καιρών-ΛΜΔ) ἡμῖν καὶ οἱ πρὸς Ἕλληνας ἀγῶνες καὶ νῖκαι, ὅταν πρεσβύτερα ἀποφαίνωμεν τὰ ἡμέτερα τῶν παρ' ἐκείνοις· ἐντεϋθεν ἡμῖν καὶ πρὸς Ἰουδαίους ἀποδείξεις πολλαὶ περὶ τῆς ἀληθείας εἰσίν· πρὸς Ἰουδαίους τοὺς ἀθλίους καὶ ταλαιπώρους, οἱ διὰ τὴν τῶν χρόνων ἄγνοιαν τὸ μέγιστον σφάλμα ἐσφάλησαν. Εἰ γὰρ ἤκουσαν τοῦ πατριάρχου λέγοντος· «Οὐκ ἐκλείπει ἄρχων ἐξ Ἰούδα, οὐδὲ ἡγούμενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ, ἕως ἂν ἔλθῃ ᾧ ἀπόκειται» καὶ εἰ παρετήρησαν μετ' ἀκριβείας τοὺς τῆς παρουσίας καιρούς, οὐκ ἔμελλον, ἐκπεσόντες τοῦ Χριστοῦ, τῷ Ἀντιχρίστῳ περιπίπτειν· καθάπερ οὖν καὶ αὐτὸς αὐτοῖς ὁ Χριστὸς τοῦτο αἰνιττόμενος εἶπεν, ὅτι «Εγὼ ἦλθον ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Πατρός μου, καὶ οὐκ ἐδέξασθέ με· ἐὰν ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἰδίῳ, ἐκείνον λήψετε.» **Εἶδες πόσον παράπτωμα ἀπὸ τῆς τῶν χρόνων γέγονεν ἀγνοίας;**

(Ομιλία εἰς τὸ προφητικὸν ρητόν· «Καὶ ἐγένετο τοῦ ἐνιαυτοῦ, οὗ ἀπέθανεν Ὁζίας ὁ βασιλεὺς... –TLG 2062 498)